

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
Tarih Bölümü

DERS İÇERİKLERİ

I. SINIF I. YARIYIL

TRH 101 OSMANLI PALEOGRAFYASI-I

4 0 4

Osmanlı Türkçesi Hakkında Bilgi; Osmanlı Alfabesindeki Harflerin Tanıtımı ve Yazma Çalışmaları; Harflerin Bitişmeleri, Bitişik Ayrı Harflerle Yazma Çalışmaları; Arapça ve Farsçaya Mahsus Harfler ve Kelime Okuma-Yazma Çalışmaları; Arapça Sayılar; Metin Okuma Çalışmaları, Arapça Günler ve Aylar, Arapça ve Farsça Dilinin Bazı Elementleri; Metin Okuma Çalışmaları.

TRH 103 İSLAM TARİHİ

4 0 4

İslam Tarihinin Kaynakları ve Kapsamı; Hz. Muhammed Hayatı ve İslami Tebliğ, Medine Dönemi İslam Tarihi, Ebu Bekir Dönemi İç İsyenlar, İslam Devletinde İdari Yapılanma, Abbasi Devleti ve Genel Özellikleri, Abbasi Devletinin Yıkılışının Sebepleri.

TRH 105 İSLAM ÖNCESİ TÜRK TARİHİ

4 0 4

Hunlar, Göktürkler, Tabgaçlar, Uygurlar, Oğuzlar, Karluklar ve Orta Asya'daki Diğer Türk Devlet ve Topluluklarının Tarihi; İskitler-Sakalar, Batı Hunları, Sabarlar, Avarlar, Hazarlar, Bulgarlar, Peçenekler, Uzlar, Kumanlar ve Kuzey Karadeniz ile Avrupa'daki Diğer Türk Devletleri.

TRH 107 ESKİÇAĞ TARİHİ VE MEDENİYETİ

2 0 2

Dünyanın ve İnsanlığın İlk Tarihi Hakkında, Tarih Öncesi Devirler: Taş Çağları, Maden Çağları ve Özellikleri; M.Ö. III. ve II. Bin Yıllarda Anadolu, Tarihin Başlangıcı: Dünyada Yazı, Başlıca Eski Yazıların Bulunuşu ve Çözümü; Asur Ticaret Kolonileri Çağı ve Hattiler, Hititlerin Komşularıyla Münasebetleri: Mısır, Mezopotamya, Batı Asya, Urartular ve Urartu Medeniyeti.

TRH 109 TARİH METODOLOJİSİ-I

2 0 2

Tarih Nedir? Tarih ile Sosyal Bilimler Arasındaki İlişkiler, Tarihin Gerekliliği, Tarih Felsefesi, Tarih Araştırmalarında Kullanılan Kaynaklar: Sözlü Kaynaklar, Yazılı Kaynaklar; Tarih Araştırmalarında Eser Tenkidi: Dış Tenkit; Öğretici Tarih Yazıcılığı ve Anlayışı, Sosyal veya Toplumsal Tarih Yazıcılığı ve Anlayışı.

YDB 115 İNGİLİZCE-I

3 0 3

Temel Tanışma İfadeleri, Temel Kişisel Bilgiler, Sahip Olunan Eşyalar ve Aile Bilgileri, Günlük Rutin Etkinlikler ve Hobiler, Belirli Kişisel Önemli Gün ve Tarihler, Sevilen-Sevilmeyen Etkinlikler, Rica İfadeleri, Yiyecek ve

İçecekler, Öğünler, Çeşitli Miktar İfadeleri, Yer Adları, Evin Bölümleri, Giysiler, Alışveriş Dili, Geçmiş Zaman Yapıları.

TDE 101 TÜRK DİLİ-I

2 0 2

Dil ve Diller, Ses Bilgisi, Anlatım ve Vazifeleri Bakımından Kelimeler, Anlam Bilimi, Cümle Bilgisi, Kelime Gruplarının Çeşitleri, Cümlenin Unsurları.

I.SINIF II. YARIYIL

TRH 102 OSMANLI PALEOGRAFYASI-II

4 0 4

Farsça ve Arapça Tamlamalar, Arapça Harflerle İlgili Tamamlayıcı Bilgiler ve Metin Okuma Çalışmaları, Arapça'da Kelime Çeşitleri ve Metin Okuma Çalışmaları, Fiilden Türeyen İsimler: Mezid Masterlar ve Metin Okuma Çalışmaları; Farsça İsimler ve Metin Okuma Çalışmaları, Gramer Özeti ve Metin Okuma Çalışmaları.

TRH 104 İSLAM MEDENİYETİ TARİHİ

4 0 4

Kaynak Tanıtımı, Kültür ve Medeniyet Kavramlarının Açıklanması, İslam Medeniyetinin Kaynakları, Gelişme Süreci ve Temel Özellikleri, İslam Medeniyetinin Manevi Dinamikleri, Fen ve Sağlık Bilimleri; Matematik, Astronomi, Kimya, Tıp, Botanik, Biyoloji; İslam Medeniyeti ve Türkler, Eğitim ve Eğitim Kurumları, İslam Medeniyeti ve Çağımızda İslam Dünyasının Durumu.

TRH 106 TÜRK KÜLTÜR TARİHİ

2 0 2

Konar-Göçer Bozkır Kültürünün Ortaya Çıkmasında Etkili Olan Faktörler, Konar-Göçerlik ve Göçebelik, Türk Kültürüyle Çevre Kültürler Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar, Türk Yazıtları, Efsaneler, Türklerde Devlet-Halk İlişkileri, Türk Kültüründe Ailenin Yeri, Türk Hukuku, Türklerin Mensup Olduğu Dinler, Türk Ordusu.

TRH 108 İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ TARİHİ

4 0 4

İlk Türk ve İslam Yakınlaşmaları, Türklerin İslamiyet'i Benimsemelerini Kolaylaştıran Faktörler, İlk Müslüman Türk Devletleri, Tolunoğulları, İhşitler, İdil Bulgar Devleti, Gazneli Mahmud Dönemi, Gazneliler'in Son Dönemleri.

TRH 110 TARİH METODOLOJİSİ-II

2 0 2

Bilimsel Araştırma Nedir? Sosyal Bilimlerde Araştırma Teknikleri, Araştırma ve Problemin Konusu, Araştırmada Kullanılacak Metot, Yazılı Anlatım ve Dil, Bibliyografya Hazırlanması, Esere Son Şeklinin Verilmesi.

YDB 116 İNGİLİZCE-II**2 0 2**

Film ve Müzik Türleri, Geçmiş Zamanda Olumsuz ve Soru Cümleleri, Belirli-Belirsiz Tanıtıcılar, Sıfatlar ve Yer Betimleme, Karşılaştırmalar, Şimdiki Zaman, Zarflar, Hastalıklar, Mevsimler, Hava Durumu, Gelecek Zaman ve Geleceğe Yönelik Planlar, Yönler, Fiil Yapıları, Bazı Modal Yardımcı Fiiller, Büyük-Küçük Sayılar, En Üstünlük İfadeleri, Present Perfect Zaman Yapısı, Deneyimler, Telefon Görüşmeleri.

TDB 102 TÜRK DİLİ-II**2 0 2**

Cümlenin Öğeleri, Noktalama İşaretleri (Nokta, Virgül, Noktalı Virgül, İki Nokta, Ünlem); Yazım Kuralları (Büyük Harflerin Yazılışı, Sayıların Yazılışı, Birleşik Kelimelerin Yazılışı); Kompozisyon Yazmada Yöntemler, Anlatım Özellikleri, Anlatım Bozuklukları, Anlatım Türleri (Sözlü Anlatım) Sunum Hazırlama, Anlatım Türleri (Yazılı Anlatım-Hikâye, Roman, Tiyatro, Şiir).

II. SINIF III. YARIYIL**TRH 201 BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ TARİHİ****4 0 4**

Büyük Selçuklu Devleti'nin Kuruluşu, Sultan Tuğrul Dönemi, Sultan Alp Arslan Dönemi, Sultan Melikşah Dönemi, Sultan Berkiyaruk Dönemi, Sultan Muhammed Tapar Dönemi, Sultan Sencer Dönemi ve Yıkılışı.

TRH 203 OSMANLICA TARİHİ METİNLER-I**4 0 4**

Osmanlıca Metin ve El Yazı Çalışmalarına Giriş, Kanunname-i Liva-i Adana Adlı Metnin Okunması ve Değerlendirilmesi, Enhar-ı Çeltük Kanunnamesinin Değerlendirilmesi, Klasik Dönem Ferman Örnekleri ve Okunmaları, Mentеше Sancağına Ait Tahrir Belgelerinin Okunması, Siyakat Yazıları ve Tahrir Defterleri, Ödev Değerlendirmesi, Siyakat Sayıları ve Örnek Metinler.

TRH 205 OSMANLI TARİHİ-I**4 0 4**

Kuruluş ve Yükselme Dönemlerine Dair Osmanlı Tarihi ile İlgili Temel Kavram-Problemler ve Kaynakça Bilgisi, Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu ve Osman Bey Dönemi, Orhan Bey Dönemi, I. Murad Dönemi, Ankara Savaşı ve Sonuçları, II. Murad Dönemi, Osmanlı Devleti'nin Bir İmparatorluk Haline Gelmesi, Fatih'in Siyasi ve Askeri Faaliyetleri.

TRH 207 ORTAÇAĞ AVRUPA TARİHİ**2 0 2**

Barbar İstilaları ve Avrupa'ya Tesiri, Roma Devleti'nin İkiye Ayrılması, Roma Kültürü ve Avrupa'ya Tesiri, Feodal Sistem ve Özellikleri, Skolastik Düşünce, Ortaçağın Sonu Fikri, Ekonomik Uyanış, Ortaçağ Avrupa'sında Eğitim, Düşünce, Bilim.

TRH 209 ROMA-BİZANS TARİHİ**2 0 2**

Roma İmparatorluğu Hakkında Genel Çalışmalar ve Bibliyografya, Roma'nın Akdeniz Dünyası ve Anadolu ile İlgilenmeye Başlaması, Roma Hukuk Sistemi ve Özellikleri, Bizantium / Bizans Tabiri ve Bizans İmparatorluğu'nun (Doğu Roma) Kurulması, İstanbul'un İşgali ve Bizans'ta Latin Hâkimiyeti Dönemi (1204-1272), Bizans İmparatorluğunun Mirası.

TRH 211 BEYLİKLER DEVRİ TÜRKİYE TARİHİ**2 0 2**

Malazgirt Savaşı Sonrasında Anadolu'ya Türk Akınları, Danişmendliler ve Saltuklular, Artuklular ve Mengücekliler, Türkiye Selçuklularının Yıkılması ve Yeni Siyasi Oluşumlar, Germiyanogulları, Kadı Burhaneddin ve Eratnalılar, Pervaneogulları, Taceddinoğulları, Dulkadir Beyliği, Beylikler Devrinde Sosyal ve Dini Hayat.

TRH 213 TARİHİ COĞRAFYA**2 0 2**

Coğrafya Bilimi ve Gelişimi, Tarihi Coğrafyanın Doğuşu ve Gelişimi, Tarihi Coğrafyanın Kaynakları, Tarihi Coğrafya Araştırmaları ve Mekân, Tarihi Coğrafya Araştırmalarında Takip Edilmesi Gereken Aşamalar, Tarihi Coğrafya ile İlgili Bazı Coğrafi Adlar ve Kavramlar, Jeopolitik ve Jeopolitik Teoriler.

II. SINIF IV. YARIYIL**TRH 204 OSMANLICA TARİHİ METİNLER-II****4 0 4**

Divani Yazı Çeşitlerinden Örnek Belgeler, Ferman ve Berat Tarzında Belgelerin Okunması ve Değerlendirilmesi, Talik Yazıya Giriş ve Kadı Sicillerinden Örnek Metinlerin Okunması, Kadı Sicillerinden Örnek Belgelerin Okunması ve Değerlendirilmesi, Tahrir Defterinden Bazı Örnek Metinler, Rika Tarzında Bazı Metinlerin Okunması, Divani Metinlerden Örnekler, Ahkâm Defterinden Örnek Metinler, Rika ve Nesih Tarzındaki Metinlerin Değerlendirilmeleri, Hatt-ı Hümayun, İrade, Takrir Tarzındaki Metinlerin Okunması ve Değerlendirilmeleri.

TRH 206 OSMANLI TARİHİ-II**4 0 4**

15. Yüzyıl Sonu İtibariyle Osmanlı Devleti'nin Siyasi Durumu, II. Bayezid Dönemi Osmanlı-Safevi-Memluk Münasebetleri, Yavuz Sultan Selim ve Dönemi, Kanuni Dönemi Doğu Politikası, Basra ve Hint Okyanusu'nda Portekizlilerle Mücadele, Siyasi ve Ekonomik Sonuçları, II. Selim ve Sokullu Mehmed Paşa Dönemi, III. Murad ve III. Mehmed Dönemleri.

TRH 208 SELÇUKLU MEDENİYETİ TARİHİ**2 0 2**

Büyük Selçuklu Döneminde Kültür ve Düşünce Hayatının Kaynakları, Selçuklu Medeniyetine Giriş, Selçuklu Hükümdarlarının Sanat, Bilim ve Kültür Faaliyetlerine Bakışı, Selçuklular Devrinde Tarihçilik, Günümüze Ulaşan Selçuklu Eserleri Üzerine Bir Değerlendirme, Selçuklu Şehirciliği.

TRH 210 TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ TARİHİ**2 0 2**

Süleymanşah Dönemi, I. Kılıçarslan Dönemi, Şahinşah Dönemi, I. İzzeddin Mesud Dönemi, II. Kılıçarslan Dönemi, I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in I. Saltanatı, I. İzzeddin Keykavus Dönemi, Alaaddin Keykubad Dönemi, III. Gıyaseddin Keyhüsrev, II. Gıyaseddin Mesud ve Alaaddin Keykubad Dönemi, Devletin Yıkılışı, Teşkilat ve Kültür.

TRH 212 YENİ VE YAKINÇAĞ AVRUPA TARİHİ**4 0 4**

Yeniçağ Öncesi Avrupa Tarihinin Genel Hatları, Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform, 16. Yüzyılda Avrupa'da Milletler ve Dinler, Aydınlanma Çağı, 16 ve 17. Yüzyılda Avrupa'nın Genel Siyasi Durumu, Avrupa'da Veraset Savaşları, Alman Düalizmi ve Rusya'nın Yükselişi, Avrupa Koloni Sistemi, 19. Yüzyıl Avrupa'sında Sosyo-Kültürel Değişim.

TRH 214 OSMANLI MEDENİYETİ TARİHİ-I**4 0 4**

Medeniyet Kavramı ve Osmanlı Öncesi Türk-İslam Medeniyetinin Seyri, Osmanlı Saray Teşkilatı, Osmanlı Merkez Teşkilatı; Divan-ı Hümayun ve Üyeleri, Osmanlı İlmiye Teşkilatı ve Yapısı, Askeri Teşkilat; Kapıkulu Ocakları ve Eyalet Askerleri, Osmanlı Eyalet Teşkilatının Yapısı, Klasik Dönem Osmanlı Mahkemesi.

TRH 202 TÜRKİSTAN TARİHİ**2 0 2**

12. Yüzyıla Kadar Türkistan'ın Kısa Tarihî Coğrafyası ve Tarihçesi; Türkistan Tarihinin Kaynakları, Moğolların Siyasî Bir Güç Olarak Ortaya Çıkışı ve Çingiz Han; Çingiz Kağan'ın Fetihleri (Çin, Maveraünnehir ve İran), İlhanlı Devleti ve Teşkilatı, Timur'un Fetihleri ve Fetih Politikası, Sultan Şahruh ve "Timurlu Rönesansı", Timurlu İmparatorluğu'nun Yıkılışından Sonra Türkistan (Şiban Hanlar ve Hive Hanlığı).

III. SINIF V. YARIYIL**TRH 301 OSMANLI MEDENİYETİ TARİHİ-II****4 0 4**

Yenileşme Dönemi Merkez Teşkilatı, Tanzimat ve Yeni İdari Sistem, Osmanlı'da Bürokrasi: Kalemiye, Merkezi Taşra İdaresi, Osmanlı Toplumunu, Osmanlı Maliyesi, Yenileşme Dönemi Eğitim Sistemi, Yenileşme Dönemi Eğitim ve Bilim.

TRH 303 OSMANLI DİPLOMATİĞİ VE EPİGRAFİSİ**4 0 4**

Diplomatika Nedir, Tanımlanması ve Diplomatika İlmi Üzerine Yapılan Araştırmalar, Ferman Nedir ve II. Selim'in Moskova Kralı Nezdine Gönderdiği Tüccar Hakkındaki Fermanın Değerlendirilmesi, Kanunnamelerin Değerlendirilmesi ve Örnek Belge Okunması, Telhis, Buyruldu ve Pençeler, Mühimme, Ahkâm ve Şikâyet Defterlerinden Örnek Metinler, Tanzimat Sonrası Osmanlı Metinlerinde Görülmeye Başlanan Değişiklikler.

TRH 305 OSMANLI TARİHİ-III**4 0 4**

Celali İsyancıları, Sebepleri, Osmanlı Toplum Hayatına Etkisi ve Sonuçları; Genç Osman, İlk Reform Teşebbüsleri ve Sonuçları; IV. Murad ve Otoritenin Dönüşü, Köprülüler Dönemi, Viyana Kuşatması ve Karlofça Anlaşması, III. Ahmed, I. Mahmud, III. Osman, III. Mustafa, I. Abdulhamid Dönemleri.

SEÇMELİ DERSLER**TRH SEÇ 301 KARADENİZİN KUZEYİNDEKİ TÜRK DEVLETLERİ TARİHİ****2 0 2**

Türklerin Ana Yurttan Göç Sebepleri, Kimmerler, Avrupa Hunları, Sabirler, Tuna Bulgarları, Hazarlar, Hazarlardan Sonra Karadeniz'in Kuzeyinde Türkler, Altınordu Devleti.

TRHSEÇ 303 ESKİ ANADOLU TARİHİ**2 0 2**

Anadolu'nun Uzak Geçmişi: İlk İnsan İzleri, En Eski Köyler ve Şehirler, Neolitik, Kalkolitik Dönemler, Anadolu'nun İlk Büyük Devleti ve İmparatorluğu: Geç Tunç Çağı (M.Ö. 1650-1200), Yerel Anadolu Krallıkları: Demir Çağı (M.Ö. 1200-330), Frig Krallığı: Erken Frig 9. yy., Lidya Krallığı.

TRHSEÇ 305 TÜRK SANAT TARİHİ**2 0 2**

Türk Sanatına Giriş, Terminolojik Bilgi ve Kaynakça Önerileri, Büyük Selçuklu Sanatı Mimari Örnekleri-Cami, Mescit, Türbe; Anadolu Selçuklu Sanatı Mimari Örnekleri-Cami, Mescit, Türbe; Beylikler Devri Sanatı Mescit, Türbe, Han, Hamam; Klasik Devir Osmanlı Sanatı(Sinan Devri): Cami, Mescit ve Medrese yapıları; Osmanlı Sanatı, Saray Yapıları: Edirne Sarayı, Topkapı Sarayı, İshak Paşa Sarayı; Son Devir Osmanlı Sanatı, Kamu Yapıları: Okullar, Hastaneler, Ulaşım Binaları, Askeri Tesisler; Türk Konut Mimarisi: Konak, Köşk, Kasır, Yalılar.

TRHSEÇ 307 AKDENİZ DÜNYASI TARİHİ**2 0 2**

Akdeniz Dünyası'nda İklim ve Tarımsal Gelişme, Coğrafi Keşifler, Sömürgecilik ve Akdeniz Ekonomileri, Ticaret ve Taşımacılık; Denizcilikteki Gelişmeler ve İktisadi Etkileri, Akdeniz'de Osmanlı Hâkimiyeti Ekonomik ve Toplumsal Yansımaları, Akdeniz Ülkelerinde 20. Yüzyıl'da İktisadi ve Toplumsal Gelişmeler, Akdeniz Ülkelerinin Toplumsal ve İktisadi Yapılarında Güncel Gelişmeler.

TRHSEÇ 309 RUSYA TARİHİ**2 0 2**

Rusya Tarihinin Kaynakları, Rus Knezliklerinin Ortaya Çıkışı, Rusya'da Türk Hâkimiyeti, Osmanlı-Rus Münasebetlerinin Başlaması, Petro Dönemi (1689-1725), 19. Yüzyıl'da Rusya'nın Dış Politikası, 19. Yüzyıl Osmanlı-Rus İlişkileri, 1. Dünya Savaşı ve Rus İmparatorluğu.

TRHSEÇ 311 OSMANLI DİPLOMASİSİ TARİHİ**2 0 2**

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde Diplomasinin İşleyişi, Kanuni Sultan Süleyman Döneminde Osmanlı Devleti'nin Diplomasisi, Osmanlı Devleti'nin Siyasi ve Askeri Başarısızlıklarının Diplomasie Olan Etkileri ve Klasik Diplomasie Geleneğinde Meydana Gelen Değişiklikler; II. Mahmud Dönemi Osmanlı Diplomasisinin Genel Karakteri, Osmanlı Diplomasisinin Şekli Unsurlarının Diğer Ülke Diplomasileri ile Karşılaştırılması.

TDESEÇ 313 ARAPÇA-I**2 0 2**

Arapça İsimler, Sıfatlar ve Zarflar, Şahıs ve İyelik Zamirleri, Görülen Geçmiş Zaman ve Anlatılan Geçmiş Zaman, Gelecek Zaman, Fiil Yapılarının Uyumu, Fiil Yapılarının Uyumu, Bağlaçlar.

TDESEÇ 307 FARŞÇA-I**2 0 2**

Farşça İsimler, Sıfatlar ve Zarflar; Şahıs ve İyelik Zamirleri, Görülen Geçmiş Zaman ve Anlatılan Geçmiş Zaman, Fiil Yapılarının Uyumu, Fiil Yapılarının Uyumu, Fiil Çekimine Yönelik Alıştırmalar.

TRHSEÇ 318 GİRİŞİMCİLİK**4 0 4**

Girişimcilik ve Girişimcilik İle İlgili Temel Kavramlar, Girişimcide Bulunması Gereken Özelliklerin Sınanması, Girişimcilikte Etik ve Sosyal Sorumluluk, İşletme Türleri ve KOBİ'ler, İş Planı ve Unsurları, Üretim ve Üretim Planlaması, Başarılı Girişimcilik Örneklerinin İncelenmesi ve İş Üretme Egzersizleri.

III. SINIF VI. YARIYIL**TRH 302 OSMANLI YENİLEŞME VE FİKİR HAREKETLERİ TARİHİ****4 0 4**

Osmanlı Yenileşmesinin Nedenleri: Lahiya Yazarları ve Günümüz Tarihçilerine Göre; Geçiş Dönemi: I. Mahmud, I. Abdülhamid ve III. Ahmed; Batı Avrupa Tarzında Yenileşme Faaliyetleri: 1808-1839 II. Mahmud, Tanzimat; Örgütlü Muhalefet ve İlk Siyasi Oluşumlar: Genç Osmanlılar; Fikrî Hareketler: Osmanlıcılık, Türkçülük, İslamcılık.

TRH 304 OSMANLI TARİHİ-IV**4 0 4**

18. ve 19. Yüzyıllarda Avrupa'da ve Osmanlı Devleti'nde Siyasi ve İktisadi Durum, 1798 Mısır İşgali, 1806-1812 Osmanlı-Rus ve İngiliz Savaşları, 1831-1841 Mısır Meselesi, 1856 Paris Anlaşması, İslahat Fermanı ve İsyenlar, Osmanlı-Rus Savaşı'na Giden Süreç, Sultan Abdülaziz Dönemindeki Önemli İç Gelişmeler, II. Abdülhamid'in Tahta Çıktığı Dönemde İmparatorluğun Dahili ve Harici Durumu.

TRH 306 TARİH SEMİNERİ**0 4 1**

Seminer Konularının Belirlenmesi, Seminer Konularının Araştırılması ve Yazılmasına Dair Öğretiler, Seminer Konularının Anlatılması, Seminerlerin Toplanması.

SEÇMELİ DERSLER**TRHSEÇ 302 SÖMÜRGEÇİLİK TARİHİ****2 0 2**

Kavram Analizi; Sömürgecilik, Koloniyalizm ve Emperyalizm Nedir?, Koloniyalizm ve Koloniyalist Devletler: İspanya ve Portekiz; Sömürülen Devletler: Afrika, Çin, Hindistan ve Osmanlı Devleti; Konu Anlatımı ve Tartışma.

TRHSEÇ 304 TARİH FELSEFESİ**2 0 2**

Derse Giriş, Kaynak Tanıtımı ve Konu Dağıtımı, Tarih Felsefesinin Tarihçesi ve Geçirdiği Dönemler, Tarihin Çağlara Ayrılması Nasıl Olmalı ve Mevcut Uygulama, Tarih Yazımı ve Tarih Felsefesi, Tarihte Doğruluk ve Olgunluk, Tarih ve Metotları, Tarihsel Bilginin Kritiği.

TRHSEÇ 306 OSMANLI ARŞİV BELGELERİ**2 0 2**

Tarihi Açından Osmanlı Arşivleri, Tasnif Çalışmaları ve Arşivlerdeki Yazı Çeşitleri, Belge Okumaları, Belge Okuma ve Gramatik Analiz, Belge Okuma ve Diplomatik Analiz.

TRHSEÇ 308 OSMANLILARDA EĞİTİM VE BİLİM**2 0 2**

Osmanlı Eğitim Müesseseleri ve Tarihsel Geçmişleri, Sıbyan Mektepleri, Tekke ve Zaviyeler, Serbest Eğitim ve Kültür Kurumları, İlk Askeri Okullar, Mühendislik Okulları ve Tıp Mektepleri, Klasik Dönemde Osmanlı Bilimi, Yenileşme Döneminde Osmanlı Bilimi, Osmanlı İlim Cemiyetleri, Önemli Osmanlı Bilim Adamları.

TRHSEÇ 310 OSMANLI ŞEHİR VE KÖY HAYATI**2 0 2**

Sosyal Yapı ve Değişimle İlgili Kavramlar, Osmanlı Toplumunda Sosyal Hareketlilik, Osmanlı Şehirleri ve Şehir Hayatı, Şehirlerin Toplumsal ve Kültürel Dokusu, Osmanlı Taşrasında İktisadi ve Ticari Faaliyetler ve Taşra Yaşamındaki Değişmeler, Şehir ve Köy Hayatında Osmanlı Toplumunu.

TRHSEÇ 312 OSMANLI SOSYO-EKONOMİK TARİHİ**2 0 2**

Osmanlı Devleti'nin Sosyal Yapısı, Osmanlı Toplumunda Sosyal Hareketlilik; Coğrafyaya Bağlı Sosyal Yapı ve İlişkileri: Kültür veya Materyal Hayat, Sosyal Değişim: Modernizasyon veya Batılılaşma; Osmanlı Ticareti ve Kapitülasyonlar, Ekonomik Değişim: Endüstri Devrimi ve Osmanlı İmparatorluğu, Finansal Değişim: Bankacılık Sektörü; Tütün Üretimi ve Reji; Yerli ve Yabancı Mallar.

TRHSEÇ 314 ARAPÇA-II**2 0 2**

Müennes Müzekker Uyumu, Alıştırmalar, Harfi Cerler ve Alıştırmalar, Zamirler ve Alıştırmalar, Muzari Fiiller ve Alıştırmalar, Arapçadaki İstisnalar, Fiillerin İki Kez Kullanılması, Mektuplaşma ve Arap Gazetelerinden Örnekler.

TRHSEÇ 316 FARŞÇA-II**2 0 2**

Farşçadan Çeviri Teknikleri, Gülistan'dan Hikâyeler, Şiirler, Gezgin Şehmuz ile Fakir Padişah, Hansel ve Gratel, Hoca ve Sarığı, Obur Ahçı.

IV. SINIF VII. YARIYIL**TRH 401 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİ****4 0 4**

Cumhuriyetin Fikri ve Siyasi Temelleri, II. Meşrutiyet Dönemi İç ve Dış Gelişmeler, Kongreler Süreci ve Milli Mücadelenin Başlaması, Lozan Barış Konferansı, Balkan Paktı, Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Sadabad Paktı, Hatay'ın Anavatan'a Katılması, Atatürk Dönemine Bakış.

TRH 403 ÇAĞDAŞ TÜRK DÜNYASI TARİHİ**2 0 2**

Genel Olarak Türkler, Türk Kelimesinin Kullanımı, Türkleri Birleştiren ve Ayıran Özellikler, Türk Dünyasının Büyük Kısmını Kontrol Altında Tutan Eski Sovyet Yönetimine Genel Bir Bakış, Türkistan Türkleri (Kazakistan ve Özbekistan Türkleri), Kırım Türkleri, Uygurlar, Sibirya Türkleri, Balkan Türkleri (Romanya, Moldovya, Kosova ve Bosna-Hersek Türkleri).

TRH 405 OSMANLI TARİHİ-V**4 0 4**

1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı ve Ayastafanos Antlaşması, Tunus'un Fransa ve Mısır'ın İngilizlere terk edilmesi, Ermeni Meselesinin Gelişimi ve Ermeni Olayları, I. Meşrutiyet, Kanun-i Esasi ve Sonuçları, Jön Türkler ve Osmanlı Devleti'nde Muhalefet, II. Abdülhamid'in Saltanatının Son Yılları, 31 Mart İsyanı ve II. Abdülhamid'in Tahttan İndirilmesi, Bosna-Hersek'in İmparatorluktan Ayrılması, Yemen, Arnavutluk ve Makedonya Olayları, Balkan Sorunu ve I. ve II. Balkan Savaşları, Osmanlı İmparatorluğu'nun Savaşa Girmesi ve Cepheler, İşgal Altında Osmanlı Ülkesi.

SEÇMELİ DERSLER**TRHSEÇ 401 TÜRK HUKUK TARİHİ****2 0 2**

Dersle İlgili Temel Kaynakların Tanıtımı, Hukuk Kavramı ve Hukuk Tarihinin Kaynakları, Avrupa Hukukunun Gelişimi, Osmanlı Devleti'nin Hukuki Yapısı, Osmanlı Hukukunda Kadı'nın Yeri, Tanzimat Devri Türk Hukuku, Meşrutiyet Döneminde Osmanlı Hukuku, Türkiye Cumhuriyeti'nde Modern Hukukun Tesisi.

TRHSEÇ 405 OSMANLI TARİHİNİN KAYNAKLARI**2 0 2**

Kaynak Nedir? Tarih ve Kaynak İlişkisi, Osmanlı Devleti Tarihi Araştırmaları ve Klasik Dönem Kroniklerinin Önemi, Enveri'nin Düsturnamesi ve Oruç Bey'in Tarihi, Tursun Bey'in Tarih-i Ebu'l-Feth ve Mehmed Neşri'nin Kitab-ı Cihannüması, Selimnameler, Süleymannameler ve Matrakçı, Lütfi Paşa, Feridun Ahmed ve Selanikî'nin Eserleri, Kâtib Çelebi'nin İlmî Anlayışı ve Eserleri, Maliyeden Müdevver Defterler, Yerel Tarih Araştırmaları İçin Önemli Olan Şer'iyeye Sicilleri ve Cevdet Tasnifi.

TRHSEÇ 407 MİLLİ MÜCADELE TARİHİ**2 0 2**

Mondros Mütarekesi ve Gelişen Süreç, Kongreler ve Milli Mücadelenin Tabana Yayılması, TBMM'nin Açılması, 1920 Yılı İç ve Dış Siyasi Gelişmeleri ve TBMM, Moskova Antlaşması, Büyük Taarruz ve Sonuçları, Mudanya Mütarekesi ve Lozan'a Giden Yol, Genel Değerlendirme.

TRHSEÇ 409 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİNİN KAYNAKLARI 2 0 2

Kaynakların Tarih Yazımında Kullanımı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Türk Tarih Kurumu Arşivi, Kütüphaneler, Özel Arşivler; Arşiv Belgelerinden Örnekler, Milli Mücadele ve Cumhuriyet Dönemi Gazeteleri, Atatürk ve Nutuk Adlı Eseri, Tarihi Şahsiyetlerin Hatıraları, Milli Mücadele ve Cumhuriyet Tarihine Ait Temel Araştırma Eserleri.

TRHSEÇ 411 ORTADOĞU TARİHİ**2 0 2**

Avrupa ve Orta Doğu'nun Siyasi Coğrafyaları ve Tarihi Gelişimi Hakkında Genel Bilgi, Serbest Ticaret ve Deniz Aşırı Yayılma, Avrupa'dan Orta Doğu'ya Kapital İhracatı, Emperyalizm, Orta Doğu'da Emperyalizm, I. Dünya Savaşı, Ortadoğu'nun Paylaşılması, I ve II. Dünya Savaşı Arasında Orta Doğu ve Avrupa.

TRHSEÇ 413 ARAPÇA-III**2 0 2**

Arap Edebiyatından Yazılar, Arapça Tarihi Metinler, Kelile ve Dimne, Mektuplaşma ve Arap Gazetelerinden Örnekler, Arapça Konuşma Dersi.

TRHSEÇ 415 FARŞÇA-III**2 0 2**

Farşça Çeviri Teknikleri, Gülistan'dan Hikâyeler, İbni Sina, Mesnevi, Tuğrul Bey.

IV. SINIF VIII. YARIYIL**TEZ 400 BİTİRME ÇALIŞMASI****0 4 1**

Konunun Belirlenmesi, Belirlenen Konu İçin Kaynak Araştırması, Toplanan Kaynakların Okunması, Bitirme Tezinin Yazılması, Bitirme Tezinin Sunumu.

TRH 402 TÜRKİYE CUMHURİYETİ İKTİSADİ VE SOSYAL TARİHİ 4 0 4

Ders Hakkında Genel Bilgi, Kaynakların Tanıtılması ve Genel Olarak Osmanlı Devleti'nin İktisadi Durumu, I. Dünya Savaşı ve Mütareke Yıllarında İktisadi ve Sosyal Durum; İzmir İktisat Kongresi; Ekonomik Alanda Mücadelenin Başlaması ve Ulusal Ekonomiye Oluşturma Çabaları, II. Dünya Savaşı Sonrası Gelişmeler, Çok Partili Hayata Geçiş; 1950-1960 Dönemi İktisadi, Sosyal ve Kültürel Gelişmeler; 1960 Sonrası Gelişmeler, Planlı Kalkınma Dönemine Geçiş (1960-2000).

TRH 404 ÇAĞDAŞ DÜNYA TARİHİ 4 0 4

Aydınlanma Dönemi, Sanayi ve Fransız Devrimlerinin Dünya Üzerindeki Etkileri, Birinci Dünya Savaşı ve Savaşın Dünyadaki Etkileri, İki Savaş Arası Dönemde Meydana Gelen Gelişmeler, II. Dünya Savaşı ve Cepheleer, Nükleer Silahların Sınırlandırılma Çabaları, Afganistan Sorunu, İran-İrak Savaşı, Körfez Krizi, Küreselleşme Olgusunun Yansımaları.

SEÇMELİ DERSLER

TRHSEÇ 402 TÜRK BASIN TARİHİ 2 0 2

Dünyada ve Osmanlı Coğrafyasında Basın Kurumlarının Ortaya Çıkışı, Takvim-i Vekayi ve Ceride-i Havadis, Osmanlı Devleti'nde Özel Gazetecilik, Yeni Osmanlılar ve Gazeteleri, II. Meşrutiyet Döneminde Gazetecilik, Meşrutiyet Yıllarının Mizah ve Kadın Gazeteleri, 1913'ten 1918'e Osmanlı'da Gazetecilik, Mütareke Yıllarında Basın.

TRHSEÇ 404 ÇAĞDAŞ İSLAM DÜNYASI TARİHİ 2 0 2

İslam Ülkelerinin Jeopolitik ve Jeostratejik Konumu, Avrupa Devletleri'nin İslam Dünyası Üzerindeki Sömürgecilik Faaliyetleri, I. Dünya Savaşı'nın İslam Dünyası'na Etkileri, II. Dünya Savaşı Öncesi ve Sonrasında Ortaya Çıkan Yeni Devletler; Ortadoğu Merkezinin Körfez'e Kayması: İran-İrak Savaşı; Irak'ın Kuveyt'i İşgali ve Uluslararası Gücün Irak'a Müdahalesi, Kuzey Afrika'daki Gelişmeler, Güney Afrika'daki Gelişmeler.

TRHSEÇ 406 YABANCI DİL TARİH METİNLERİ 2 0 2

Türk Tarihinin Yabancı Kaynakları Üzerine Değerlendirme, Yabancı Kronikler, Seyahatnameler, Genel Araştırma Eserleri, Diplomatik Yazışmalar, Yabancı Eğitim ve Kültür Kurumları Belgeleri, Hatırat ve Biyografiler, Yurtdışında Türk Tarihi Araştırmaları, Yabancı Kaynakların Mukayesesi.

TRHSEÇ 408 TÜRK DEMOKRASİ TARİHİ 2 0 2

Dersin Tanıtılması, Amaç ve İçeriğinin Anlatılması, Türk Siyasi Sisteminin ve Kurumlarının Genel Yapısı, Osmanlı Devleti'nin Genel Politik Yapısı, Avrupa'daki Demokratikleşme Hareketinin Tarihsel Süreç İçinde Anlatılması, 20. Yüzyılın Başlarında Osmanlı'daki Genel Siyasi Hayat, II.

Meşrutiyet'in İlanı, Cumhuriyet Döneminde Siyasi Hayat, Çok Partili Politik Yapı Denemeleri.

TRHSEÇ 410 TÜRKİYE VE BALKANLAR

2 0 2

Derse Giriş; Konu ve Kaynak Tanıtımı, Balkan Coğrafyasının Tanımı ve Jeo-Stratejik Önemi; Eski Çağ Balkan Tarihi: Kavimler Göçü ve Balkan Halklarının Bölgeye Gelmeleri ve Batı Roma Dönemi; Ortaçağ Balkan Tarihi, Doğu Roma Dönemi ve Bölgede Kurulan İlk Balkan Devletleri: Sırp, Boşnak ve Bulgar Krallıkları; Birinci Dünya Savaşı ve İkinci Dünya Savaşı'nda Balkanlar, Yugoslavya'nın Dağılması ve Bosna Savaşları; 1995 Dayton Sonrası Balkanlar ve Kosova Meselesi, Balkanlar ve Türkiye.

TRHSEÇ 412 TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞ POLİTİKASI

2 0 2

Milli Mücadele'de Dış Münasebetler: Sovyet Rusya ile Münasebetler, Batılılarla Münasebetler, Cumhuriyetin İlk Yıllarında Türkiye-Yunanistan İlişkileri, Cumhuriyetin İlk Yıllarında Doğulu Devletlerle İlişkiler, Cumhuriyetin İlk Yıllarında Balkan Devletleriyle İlişkiler, Türk Dış Politikasında Kıbrıs Meselesinin Ön Plana Çıkması, İkinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Türkiye-Yunanistan İlişkilerinde Diğer Sorunlar, İkinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Türkiye-Rusya İlişkileri, Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerine Genel Bakış.

TRHSEÇ 414 ARAPÇA-IV

2 0 2

Arap Edebiyatından Yazılar, Arapça Tarihi Metinler, Arap Dünyası ve Tarih, İslam Tarihi, Okuma ve Anlama, Arapça Konuşma Dersi.

TRHSEÇ 416 FARŞA-IV

2 0 2

Farşça Çeviri Teknikleri, Alparslan, Gülistan'dan Hikâyeler, Kabusnâme'den, Aslan ve Deveküşü, Siyasetname.